

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 225.043 van 10 oktober 2013
in de zaken I. A. 205.079/VII-38.536.
II. A. 205.182/VII-38.554.

In zake :

I.

de VZW COMITÉ VOOR EEN LEEFBAAR
LOUISE-MARIE

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Carlos De Wolf
kantoor houdend te 9680 Maarkedal
Etikhovestraat 6
bij wie woonplaats wordt gekozen

II.

de VZW MILIEUFRONT OMER WATTEZ
gevestigd te 9700 Oudenaarde
Kattestraat 23

alwaar woonplaats wordt gekozen
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Brigitte Vanhoutte

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Steve Ronse en Griet Verschingel
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
President Kennedypark 6, bus 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen :

1. de NV OB&D

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Malfait en Laurie Braet
kantoor houdend te 9000 Gent
Kasteellaan 141

bij wie woonplaats wordt gekozen

2. de STAD RONSE

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pieter Van Assche
kantoor houdend te 9000 Gent
Koning Albertlaan 128
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de beroepen

1. De beroepen, respectievelijk ingesteld op 1 juni 2012 (zaak I) en 6 juni 2012 (zaak II), strekken tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 29 maart 2012 houdende uitspraak over het beroep ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 28 april 2011, waarbij aan de NV OB&D een milieuvergunning deels wordt verleend voor het verder exploiteren en veranderen van een stortplaats en een opslagplaats voor uitgegraven bodem en bagger- en ruimingsspecie, gelegen aan de Schorissesteenweg te Ronse.

II. Verloop van de rechtsplegingen

2. De verwerende partij heeft in beide zaken een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben in hun respectieve zaken een memorie van wederantwoord ingediend.

De eerste tussenkomende partij heeft in beide zaken een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomsten zijn toegestaan bij respectieve beschikkingen van 26 juli 2012 en 16 augustus 2012. De eerste tussenkomende partij heeft in beide zaken een memorie ingediend.

De tweede tussenkomende partij heeft in beide zaken een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomsten zijn toegestaan bij respectieve beschikkingen van 12 oktober 2012 en 11 oktober 2012. De tweede tussenkomende partij heeft in beide zaken een memorie ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij en de eerste tussenkomende partij hebben in beide zaken een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partijen hebben in hun respectieve zaken een laatste

memorie ingediend. De tweede tussenkomende partij heeft in beide zaken een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 mei 2013.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Carlos De Wolf, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Melissa Verplancke, die loco advocaat Steve Ronse verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Tom Malfait, die verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, en advocaat Jeroen De Mets, die loco advocaat Pieter Van Assche verschijnt voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord in de zaak sub I.

Advocaat Brigitte Vanhoutte, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Melissa Verplancke, die loco advocaat Steve Ronse verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Tom Malfait, die verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, en advocaat Jeroen De Mets, die loco advocaat Pieter Van Assche verschijnt voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord in de zaak sub II.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De betwisting betreft de uitbating van een voormalige zandgroeve in Ronse, nabij de dorpskern Louise-Marie en het zogeheten Muziekbos. De voormalige zandgroeve fungeert thans als stortplaats. Het terrein heeft de bestemming ontginningsgebied, met als nabestemming bosgebied. In een straal van 100 meter rond de perceelsgrenzen staan vier woningen; er ligt woongebied met landelijk karakter op 120 meter afstand; rond de inrichting bevindt zich natuurgebied, bosgebied, uitbreidingsgebied voor bos en landschappelijk waardevol agrarisch gebied; deze omringende gebieden zijn voor het grootste deel aangeduid als habitatrichtlijngebied en VEN-gebied.

3.2. De eerste tussenkomende partij is de eigenares van een deel van het terrein. Voor dat deel is tot 31 augustus 2011 een milieuvergunning verleend voor de exploitatie van een zandgroeve/stortplaats categorie 3.

3.3. Op 30 juli 2010 dient zij een aanvraag in voor het hernieuwen en veranderen van de lopende milieuvergunning. De aanvraag omvat twee grote onderdelen : er wordt enerzijds een hernieuwing gevraagd van de vergunning voor een definitieve opslagplaats (hierna : DOP) voor niet-verontreinigde uitgegraven bodem en niet-verontreinigde bagger- en ruimingsspecie, en anderzijds het veranderen van een ander deel van de stortplaats categorie 3 in een stortplaats categorie 2 voor niet-reinigbare gronden en sedimenten die als niet-gevaarlijke afvalstoffen worden ingedeeld.

3.4. Op 28 april 2011 verleent de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen de vergunning voor de zogenaamde DOP, voor de gevraagde termijn van zeven jaar. De deputatie weigert echter de vergunning voor de stortplaats categorie 2, en motiveert die weigering als volgt :

"Uit het advies van de OVAM blijkt tevens dat vanuit afvaloogpunt gezien, er planmatig bovendien geen extra categorie 2-capaciteit wenselijk is, aangezien er op heden voldoende capaciteit is op de bestaande categorie

2-stortplaatsen, waarbij momenteel de leefbaarheid van bepaalde stortplaatsen in het gedrang komt door een dalende afvalstoffenaanvoer (ingevolge het afvalbeleid en de opgelegde stortverboden). Het vergunnen van een dergelijke categorie 2-stortcapaciteit zou in dat opzicht een negatieve impact hebben in functie van een efficiënte benutting en afwerking van de bestaande vergunde categorie 2-stortplaatsen in Vlaanderen".

3.5. De aanvrager stelt administratief beroep in tegen de gedeeltelijke weigering van de vergunning, en argumenteert omtrent voormeld weigeringsmotief als volgt :

"1. Voldoende capaciteit voor het bergen van niet-reinigbare sedimenten:

Reeds in eerdere genomen besluiten voor het al dan niet verlenen van vergunningen op vermelde site, werd het argument 'voldoende capaciteit' aangewend ter motivering van de weigering van een vergunning, en toen werd reeds uitvoerig aangegeven dat een economisch gegeven als capaciteit geen beoordelingscriteria is binnen de huidige Vlarem-wetgeving om milieuvergunningen te weigeren.

De vergunning verlenende instanties dienen in deze enkel een uitspraak te doen op de milieuhygiënische aspecten van de inrichting. Het gegeven of voor deze inrichting voldoende capaciteit voor handen is, mag geen deel uitmaken van de beslissing van de vergunningverlenende overheid.

Daarenboven stellen wij vast dat op 3 maart 2011 door de Bestendige Deputatie van de provincie West-Vlaanderen aan de cvba IMOG een vergunning wordt verleend met ref 34042/46/1/A/6, waar onder andere het storten van bagger- en ruimingspecie bijkomend vergund wordt.

In het advies van OVAM lezen wij hier niet dat er blijkbaar reeds voldoende capaciteit zou zijn voor het storten van dergelijke afvalstoffen, waardoor wij menen te mogen stellen dat dit indruist tegen het gelijkheidsprincipe, dewelke als een algemeen geldend principe dient aanzien te worden binnen het wetgevend kader in Vlaanderen".

3.6. In het kader van de administratieve beroepsprocedure worden de nodige adviezen ingewonnen.

De dienst Natuurlijke Rijkdommen verleent een ongunstig advies wat de stortplaats categorie 2 betreft, de afdeling Stedenbouwkundig Beleid adviseert gunstig en de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (hierna : OVAM) verleent een gunstig advies voor het onderdeel DOP voor een

termijn van vijf jaar en een ongunstig advies wat de stortplaats categorie 2 betreft.
Dit laatste wordt door OVAM als volgt gemotiveerd :

"(...)

De overheid die beslist over een milieuvergunningsaanvraag moet hierbij de bindende bepalingen van de uitvoeringsplannen in acht nemen, in casu het Uitvoeringsplan Milieuverantwoord Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen (UMBHA), geldig tot 2020 voor de eindverwerking.

Naast de huishoudelijke afvalstoffen worden in het kader van voormeld uitvoeringsplan (UMBHA) ook de bedrijfsafvalstoffen meegenomen in de strategie en planning van voornamelijk eindverwerkingscapaciteiten.

Voormeld uitvoeringsplan heeft dus ook betrekking op alle bedrijfsafvalstoffen die terechtkomen in de beschikbare eindverwerkingscapaciteit voor niet-gevaarlijk afval in Vlaanderen (onder andere de categorie 2-stortplaatsen). Eén van de strategieën is dat de stortcapaciteit afgestemd blijft op het aanbod (pagina 110 van het UMBHA).

Deze strategie mondt onder meer uit in de volgende taakstelling voor bedrijfsafval: 'Een beschikbare stortcapaciteit voor niet-gevaarlijk afval is afgestemd op het aanbod niet-brandbaar huishoudelijk en bedrijfsafval voor verwijdering op lange termijn' (pagina 115 van het UMBHA).

Derhalve dient gesteld te worden dat het gegeven dat voor deze inrichting reeds voldoende capaciteit voorhanden is in Vlaanderen wel degelijk mee in overweging mag opgenomen worden in het betreffende deputatiebesluit.

In het advies van de OVAM van 18 januari 2011 werd het volgende gesteld omtrent de verenigbaarheid van de aangevraagde nieuwe categorie 2-stortplaats met het huidig afvalbeleid.

Vanuit afvaloogpunt gezien is er planmatig geen extra categorie 2-capaciteit wenselijk, aangezien er op heden voldoende capaciteit is op de bestaande categorie 2-stortplaatsen, waarbij momenteel de leefbaarheid van bepaalde stortplaatsen in het gedrang komt door een dalende afvalstoffenaanvoer ingevolge het afvalbeleid en de opgelegde stortverboden conform de VLAREA-bepalingen. Het vergunnen van dergelijke categorie 2-stortcapaciteit zou in dat opzicht een negatieve impact hebben in functie van een efficiënte benutting en afwerking van de bestaande vergunde categorie 2-stortplaatsen in Vlaanderen.

Met betrekking tot de inrichting en afwerking van de nieuwe categorie 2-stortplaats (ca 2 ha) met een capaciteit van 76000 m³ in de bestaande zandgroeve werd het volgende gesteld in voormeld advies van de OVAM.

Aangezien de klei ter plaatse onvoldoende ondoorlatend is (namelijk de Klei van Pittem heeft een k-waarde van 10-7 m/s) kan de voorgestelde bijkomende maatregel van de exploitant (vergraven van de aanwezige klei en aanleg van kleimatten) vanuit milieustandpunt niet aanvaard worden, vermits de vereiste ondoorlatendheid (namelijk een strengere geologische barrière op de bodem en de wanden van een categorie 2-stortplaats, die gelijkwaardig is aan een slecht doorlatende laag van 5 m dikte met een k-waarde van 1x10-9 m/s) op de voorgestelde wijze nooit kan gehaald worden.

Als afdichtlaag bovenaan wordt enkel een kleimat voorgesteld, de vereiste

HDPE-folie zou bovenaan niet aangelegd worden, gelet op de nabestemming bosgebied. In dit geval is er duidelijk geen sprake van gelijkwaardigheid aan de vereiste dubbele afdichtlaag (0,5 klei + folie) voor categorie 2-stortplaatsen, gezien de HDPE-folie volledig wordt weggelaten.

Tevens had de OVAM als opmerking in haar advies dat het opportuun is om de voormalige zandgroeve zo snel mogelijk op te vullen en af te werken om het landschapsherstel binnen een redelijke termijn mogelijk te maken (door bijvoorbeeld de huidige vergunde categorie 3-capaciteit van 60.000 m³ eveneens op te vullen met gronden die voldoen aan bijlage V van VLAREBO) en om het storende karakter van de opvulactiviteiten ten opzichte van het omgevende waardevolle landschap tot een minimum te beperken.

(...)"

De afdeling Milieuvergunningen, de afdeling Operationeel Waterbeheer en de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie adviseren voorwaardelijk gunstig.

3.7. Op 29 maart 2012 verklaart de bevoegde Vlaamse minister het administratief beroep gegrond, verleent zij een vergunning voor zowel het onderdeel DOP als voor de stortplaats categorie 2, legt zij hierbij een reeks bijzondere vergunningsvoorwaarden op, doch vermindert zij de termijn van de vergunning van zeven jaar tot vijf jaar.

Dit is het thans bestreden besluit, dat gemotiveerd is als volgt :

"(...)

Overwegende dat in een straal van circa 100 m rondom de perceelgrens van de inrichting circa 4 woningen gelegen zijn; dat er op circa 120 m een woongebied met landelijk karakter ligt; dat een natuurgebied, een bosgebied, een uitbreidingsgebied voor bos en een landschappelijk waardevol agrarisch gebied zich op enkele meters van de inrichting bevinden; dat de stortplaats quasi volledig omsloten wordt door Habitatrictlijngebied en VEN-gebied;

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek 272 bezwaren werden ingediend; dat de bezwaren voornamelijk betrekking hebben op de exploitatie van de categorie 2 stortplaats, meer bepaald het niet voldoen aan het natuurontwikkelingsplan, doorsijpeling van hemelwater, potentiële gevaren, reeds voldoende stortcapaciteit in Vlaanderen, nadelige effecten voor het toerisme, hinder van stof en geluid, doorsijpeling van gevaarlijke stoffen in zeer waardevol gebied, geurhinder en bijkomende transporten;

Overwegende dat een stortplaats van categorie 2 MER-plichtig is; dat een verzoek tot ontheffing mogelijk is; dat de exploitant een ontheffingsnota

opstelde; dat de dienst MER op 8 april 2009 de ontheffing verleende;

Overwegende dat de zandgroeve werd ontgonnen tot op de ondoorlatende kleilaag; dat bovenop deze kleilaag stortdijken werden aangelegd zodat er 2 stortvakken ontstonden (stortvak 1 en stortvak 2); dat van stortvak 2 een gedeelte, stortvak 2B genaamd, opnieuw werd verkocht aan bvba Bohez, de vroegere eigenaar, om het teveel aan historisch aangevoerde sedimenten te bergen;

Overwegende dat stortvak 1 van de zandgroeve verder zal opgevuld worden met niet-verontreinigde uitgegraven bodem en niet-verontreinigde bagger- en ruimingsspecie (definitieve opslagplaats, DOP); dat de gronden voldoen aan de bepalingen van bijlage V van het VLAREBO; dat deze gronden vrij hergebruikt mogen worden in alle bestemmingstypes; dat de aangeleverde bagger- en ruimingsspecie voorafgaand aan de aanvoer naar de DOP ontwaterd en steekvast zal worden gemaakt in een daartoe vergund slibrecyclagecentrum of op de plaats van herkomst; dat de aangeleverde specie wordt vergezeld van een gebruikscertificaat afgeleverd door de OVAM;

Overwegende dat de exploitant een hernieuwing aanvraagt voor de DOP; dat de huidige vergunning liep tot 1 september 2011; dat het de exploitant niet gelukt is om binnen deze termijn het stortvak op te vullen met niet-verontreinigde uitgegraven bodem en niet verontreinigde bagger- en ruimingsspecie; dat er nog een resterende stortcapaciteit van 83.200 m³ over is in stortvak 1; dat er midden 2009 nog een resterende stortcapaciteit van 155.000 m³ was; dat de deputatie de vergunning voor de verdere opvulling van stortvak 1 verleende voor een termijn van 7 jaar; dat het aangewezen is dat de site zo snel mogelijk opgevuld wordt; dat de vergunningstermijn kan ingekort worden, gelet op de beschikbare capaciteit;

Overwegende dat de exploitant stortvak 2 wenst in te richten als een categorie 2-stortplaats voor niet-reinigbare sedimenten; dat het niet-reinigbare gronden, niet-reinigbare bagger- en ruimingsspecie, residu van bodemsaneringswerken en residu van grondreiniging betreft; dat stortvak 2 een capaciteit heeft van 76.000 m³; dat de te storten materialen zullen worden aangeleverd vanuit daartoe vergunde en/of erkende grond- en slibrecyclagecentra of vanuit conform verklaarde bodemsaneringsprojecten, waarbij door de OVAM werd verklaard dat de materialen als niet-reinigbaar beschouwd moeten worden;

Overwegende dat artikel 5.2.4.3.3, §4, van titel II van het VLAREM stelt dat de afsluitlaag van een categorie 2-stortplaats moet bestaan uit een geologische barrière en een kunstmatige bodemafdichting; dat de kunstmatige bodemafdichting zal bestaan uit een HDPE-folie met een dikte van 2,5 mm en een lekdetectiesysteem; dat de geologische barrière moet bestaan uit een minerale laag die voldoet aan de voorschriften inzake doorlatendheid en dikte, die tezamen een niveau van bescherming (K) van bodem, grondwater en oppervlaktewater moeten garanderen dat tenminste gelijkwaardig is aan het niveau dat bereikt wordt met een slecht doorlatende laag van 5 m dikte en een k-waarde die kleiner dan of gelijk is aan 1×10^{-9} m/s; dat uit de hydrogeologische studie blijkt dat de doorlatendheid van de aanwezige kleilaag kleiner is dan 1×10^{-7} m/s; dat uit de bijkomende studies van de stortplaatsdeskundige van 20 september 2011 en 17 oktober 2011 blijkt dat de bodem van de stortplaats zal

aangevuld worden met minstens 5 cm dikke bentonietmatten met een doorlatendheid van maximaal 1×10^{-11} m/s en dat de wanden zullen bestaan uit een minimaal 5 m dikke kleilaag met een doorlatendheid van maximaal 1×10^{-9} m/s; dat de voorgestelde afsluitlaag gelijkwaardig is aan het niveau dat bereikt wordt met een slecht doorlatende laag van 5 m dikte en een k-waarde die kleiner dan of gelijk is aan 1×10^{-9} m/s; dat het aangewezen is om de realisatie van de voorgestelde afsluitlaag als bijzondere voorwaarde op te leggen;

Overwegende dat artikel 5.2.4.5.2, §2, van titel II van het VLAREM stelt dat de afdichtlaag kan bestaan uit een homogene laag van slecht doorlatend bodemmateriaal met daarboven een kunstmatige afdichting van aaneengelaste foliematerialen; dat de slecht doorlatende laag inzake doorlatendheid gelijkwaardig moet zijn aan een laag van 0,5 m dikte met een k-waarde kleiner of gelijk aan 1×10^{-9} m/s; dat de gebruikte foliematerialen minstens gelijkwaardig moeten zijn aan een HDPE-folie van 2,5 mm dikte; dat uit het aanvraagdossier blijkt dat de exploitant geen foliemateriaal wenst te voorzien, maar wel een kleimat van 0,5 m dikte met een k-waarde die kleiner of gelijk is aan 1×10^{-11} m/s; dat de exploitant tijdens de hoorzitting door de gewestelijke milieuvergunningscommissie op 23 augustus 2011 verklaarde dat de stortplaats categorie 2 volledig conform de voorwaarden van titel II van het VLAREM zal ingericht worden en er wel een folie zal geplaatst worden; dat het bovendien de toezichthoudende overheid is die haar goedkeuring verleent aan eventuele andere uitvoeringsvormen van de afdichtlaag;

Overwegende dat artikel 5.2.4.5.2, §3, van titel II van het VLAREM stelt dat er bovenop de afdichtlaag een drainerende laag wordt aangebracht uit materialen zoals grof gebroken puin en zand van minstens 0,5 m dikte en een bewortelingslaag van minstens 1 m dikte; dat uit het aanvraagdossier blijkt dat de exploitant geen drainerende laag wenst te voorzien, maar wel een bewortelingslaag van 1,5 m dikte waarvan de onderste 0,5 m een k-waarde bezit van 1×10^{-4} m/s; dat het desbetreffende artikel stelt dat de drainerende laag kan vervangen worden door een alternatief drainagesysteem; dat het niet voorzien van een drainerende laag niet kan beschouwd worden als een alternatief drainagesysteem; dat in de ontheffingsnota bovendien beschreven wordt dat er wel een drainerende laag wordt aangelegd; dat de exploitant tijdens de hoorzitting door de gewestelijke milieuvergunningscommissie op 23 augustus 2011 verklaarde dat de stortplaats categorie 2 volledig conform de voorwaarden van titel II van het VLAREM zal ingericht worden; dat er dus wel een drainerende laag, zoals beschreven in het desbetreffende artikel, zal aangebracht worden; dat een afwijking voor het niet voorzien van een drainerende laag bovendien niet kan worden toegestaan in de milieuvergunning; dat hiervoor een afwijkingaanvraag zou moeten ingediend worden bij de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu, volgens de overeenkomstige procedure;

Overwegende dat er een natuurontwikkelingsplan werd opgesteld in overeenstemming met de nabestemming bosgebied; dat het natuurontwikkelingsplan voorziet in de aanplant van bomen en struiken; dat er eveneens open ruimtes, ruigtevegetaties en moerassige depressies en poelen worden voorzien; dat volgens het natuurontwikkelingsplan boven de stortplaats categorie 2 hoge bomen zoals zomereik en es zullen aangeplant worden; dat de

diepe wortels van deze bomen de afdichtlaag kunnen beschadigen; dat het daarom aangewezen is om als bijzondere voorwaarde op te leggen dat er geen diepwortelende bomen bovenop de stortplaats categorie 2 mogen aangeplant worden;

Overwegende dat het VEN-gebied 235 'De bronbossen en bovenlopen van de Vlaamse Ardennen', partim 'Het Muziekbos', paalt aan de inrichting; dat de natuurtoets bij de ontheffingsnota concludeert dat er tijdens de uitvoeringsfase wel een onvermijdbaar en onomkeerbaar effect op de natuurwaarden aanwezig op het terrein van de inrichting zal zijn, maar dat er geen onvermijdbare en onomkeerbare effecten op de natuurwaarden in het aangrenzende VEN-gebied zullen optreden; dat voor wat betreft de afwerking en nabestemming er gesteld kan worden dat dit een win-winsituatie oplevert;

Overwegende dat het Habitatrictlijngebied 'Het Muziekbos' van de 'Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen' eveneens grenst aan de inrichting; dat de passende beoordeling bij de ontheffingsnota concludeert dat er geen betekenisvolle aantasting van de natuurwaarden van het Habitatrictlijngebied veroorzaakt wordt door het project;

Overwegende dat het hemelwater dat in contact is geweest met de gestorte materialen in de stortplaats categorie 2 (percolaatwater) wordt beschouwd als verontreinigd hemelwater (bedrijfsafvalwater); dat dit water in eerste fase via een drainagesysteem afgevoerd wordt naar een bufferbekken van circa 200 m³ onderin de stortplaats aan de zuidzijde; dat het water in een tweede fase, wanneer de zuidzijde van de stortplaats wordt opgevuld, wordt opgevangen in een buffertank van 100 m³; dat het water wordt afgevoerd naar vergunde verwerkingsinstallaties;

Overwegende dat het hemelwater afkomstig van de DOP afvloeit naar nog aan te leggen poelen voorzien in het natuurontwikkelingsplan; dat het water van de wielwasinstallatie regelmatig wordt afgevoerd naar daartoe erkende verwerkers; dat het huishoudelijk afvalwater van het kantoor zal worden opgevangen en regelmatig worden geruimd door een daartoe erkende ruimingsdienst;

Overwegende dat er volgens de exploitant voor de verdere opvulling van de beide stortvakken gemiddeld circa 9 transporten per dag noodzakelijk zijn, met een maximaal aantal van 85 transporten/dag bij een tijdelijk hoger aanvoerritme; dat er jaarlijks een gemiddelde van circa 1.775 transporten zullen plaatsvinden; dat er alleen gewerkt wordt op weekdays tussen 7.30 uur en 17.00 uur; dat er buiten deze werkuren geen transporten zullen plaatsvinden; dat, gelet op de aard van de activiteiten en de werkuren, het risico op geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt; dat het wel aangewezen is om de voorgestelde werkuren als bijzondere voorwaarde op te leggen;

Overwegende dat er geen breek- of zeefactiviteiten plaatsvinden op de inrichting; dat het louter bergingsactiviteiten betreft; dat er een wielwasinstallatie aanwezig is; dat het risico op stofhinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

Overwegende dat de exploitant een wijziging van de sectorale voorwaarde conform de bepalingen van artikel 5.2.4.1.8, §7, 5°, b, van titel II van VLAREM aanvraagt; dat wat het storten van bagger- en ruimingspecie betreft, de

exploitant voorstelt om het desbetreffende artikel aan te vullen met:

'De afvalstoffen die niet voldoen aan artikel 5.2.4.1.8, §7, 5°, b, van titel II van VLAREM kunnen toch geaccepteerd worden indien het voortschrijdend gemiddelde op jaarbasis voor TOC, uitgezonderd de koolstof vervat in vaste polymeren of asfalt, op het droge bestanddeel van de afvalstof $< 15 \%$ is en de DOC in het eluaat (bij $L/S = 10 \text{ l/kg}$) $\leq 800 \text{ mg/kg DS}$ is.';

dat wat het storten van residu van grondreiniging of niet-reinigbare gronden betreft, de exploitant voorstelt om het desbetreffende artikel aan te vullen met:

'Iedere afvalstroom waar de $\text{TOC} \geq 6 \%$ is, is aanvaardbaar op de stortplaats mits de basiskarakteristieken inzake DOC worden nagegaan, waarbij voor de stromen die een DOC-gehalte van meer dan 800 mg/kg DS hebben, door de afvalproducenten in samenwerking met de stortplaatsexploitant wordt nagegaan welke stoffen de gemeten DOC veroorzaken. De resultaten van de DOC-metingen en de bevindingen inzake de oorzaken van de verhoogde DOC-gehalten, worden opgenomen in het jaarrapport zoals bedoeld in artikel 5.2.4.6.5 van VLAREM II.';

dat de gevraagde wijziging alleen kan worden toegestaan indien het de opvulling van een kleiput betreft met niet-gevaarlijke, anorganische afvalstoffen; dat het hier de opvulling van een voormalige zandgroeve betreft; dat de gevraagde wijziging van de sectorale voorwaarde niet kan toegestaan worden;

Overwegende dat artikel 5.2.1.5, §2, van titel II van het VLAREM stelt dat de inrichting omheind wordt met een stevige en voldoende ongeveer 2 meter hoge afsluiting, tenzij anders wordt bepaald in de milieuvergunning; dat de exploitant vraagt om geen afsluiting te moeten voorzien tussen stortvak 2 (categorie 2 stortplaats) en het terrein van bvba Bohez enerzijds en tussen stortvak 2 en stortvak 1 anderzijds omdat dit niet werkbaar zou zijn; dat de site in zijn geheel (DOP, stortplaats categorie 2 en terrein van bvba Bohez) wel is omheind met een afsluiting van ten minste 2 m hoog en bijgevolg ontoegankelijk is voor onbevoegden; dat de gevraagde wijziging van de sectorale voorwaarde kan toegestaan worden; dat het wel aangewezen is om als bijzondere voorwaarde op te leggen dat er wel een omheining moet aangebracht worden tussen de stortplaats categorie 2 en het terrein van bvba Bohez op het moment dat dit naastliggend terrein van bvba Bohez voor het publiek wordt opengesteld als bosgebied;

Overwegende dat artikel 5.2.1.5, §5, van titel II van het VLAREM stelt dat er langsheen de randen van de inrichting een groenscherm van minstens 5 m breed moet aangelegd worden, tenzij anders bepaald in de milieuvergunning; dat deze sectorale voorwaarde geldt voor de stortplaats categorie 2; dat de exploitant voorstelt om alleen een groenscherm te voorzien aan de oostzijde van de inrichting (langsheen de DOP), uitgezonderd centraal aan deze zijde, en slechts gedeeltelijk aan de noord- en zuidzijde van de inrichting; dat gevraagd wordt om centraal aan de oostzijde geen groenscherm te voorzien omdat in een latere fase op die plaats een ruigte wordt voorzien volgens het natuurontwikkelingsplan; dat langs de oostzijde van de inrichting een dreef ligt en het aangewezen is dat heel de oostzijde degelijk afgeschermd wordt; dat gevraagd wordt om nog te wachten met de aanplanting van een groenscherm aan het grootste deel van de noordzijde omdat daar de weegbrug en

acceptatiezone nog aanwezig zijn; dat gevraagd wordt om geen groenscherm te voorzien aan het grootste deel van de zuidzijde omdat daar nog een gracht en amfibieënpool aangelegd worden; dat gevraagd wordt om aan de westzijde van de inrichting geen groenscherm te plaatsen omdat het terrein van bvba Bohez in een latere fase toch bebost wordt; dat de inplanting van het groenscherm zoals de exploitant voorstelt de inrichting afschermt van de openbare weg (Schorissesteenweg); dat de gevraagde wijziging van de sectorale voorwaarde kan toegestaan worden, uitgezonderd het centrale gedeelte aan de oostzijde van de inrichting; dat het aangewezen is om als bijzondere voorwaarde op te leggen dat er wel een groenscherm moet worden aangeplant aan de noordzijde op het moment dat de weegbrug en acceptatiezone niet meer noodzakelijk zijn;

Overwegende dat de exploitant op 26 januari 2006 een milieuvergunningsaanvraag indiende voor de exploitatie van een DOP, een categorie 3 stortplaats en een opslag van gebonden asbestcement op hetzelfde terrein als onderhavige aanvraag; dat de vergunning hiervoor door de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen op 10 mei 2007 werd verleend; dat bij ministerieel besluit van 15 januari 2008 het besluit van de deputatie van 10 mei 2007 werd gewijzigd; dat meer bepaald de opslag van gebonden asbestcement en ytong werd geweigerd en de opgelegde voorwaarden werden gewijzigd; dat het arrest van de Raad van State van 13 januari 2011 het ministerieel besluit van 15 januari 2008 vernietigde; dat bijgevolg hierover opnieuw een uitspraak moet worden gedaan; dat de gewestelijke milieuvergunningscommissie van 12 april 2011 hiervoor een voorwaardelijk gunstig advies verleende; dat de bestaande milieuvergunning echter verviel op 1 september 2011; dat de aanvraag van 26 januari 2006 dus zonder voorwerp is;

Overwegende dat de inrichting verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening;

Overwegende dat de hinder voor mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door de gevraagde inrichting mits naleving van de milieuvergunningsvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

(...)"

IV. Samenhang

4. De beide zaken zijn gericht tegen hetzelfde besluit van de verwerende partij.

In het belang van een goede rechtsbedeling worden zij samengevoegd.

V. Regelmatigheid van de rechtsplegingen

5. In de zaak sub II werpt de eerste tussenkomende partij op dat de tussenkomst van de tweede tussenkomende partij onontvankelijk is. Zij zet uiteen dat, hoewel die tussenkomende partij perfect op de hoogte was van het hele dossier en van de procedure voor de Raad van State, haar tussenkomst manifest laattijdig is en ertoe strekt de procedure te vertragen. Zij meent dat de tweede tussenkomende partij geen beroep kan doen op artikel 21bis, § 1, vierde en vijfde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, een bepaling die een vangnet vormt voor partijen die te goeder trouw pas laattijdig kennis krijgen van een lopende procedure voor de Raad van State. Ook stelt de eerste tussenkomende partij dat de eerdere beschikking waarbij het verzoek tot tussenkomst van de stad Ronse ontvankelijk werd verklaard slechts een voorlopige ordemaatregel is waaraan geen gezag van gewijsde is verbonden.

6. De tweede tussenkomende partij antwoordt dat de eerdere beschikking van 11 oktober 2012 waarbij haar tussenkomst ontvankelijk werd verklaard, luidens artikel 21bis, § 1, vijfde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State wel degelijk een "uitspraak" betreft, waaraan gezag van gewijsde is verbonden. Zij merkt op dat, zoals gesteld in die beschikking, haar belangen kunnen worden beïnvloed door de oplossing die aan het annulatieberoep wordt gegeven, dat de bewering dat zij de procedure zou willen vertragen ongefundeerd is en dat "de termijn voor het indienen van de memorie van antwoord nog (liep)".

7. In haar laatste memorie zet de tweede tussenkomende partij uiteen dat door te stellen dat zij haar verzoek tot tussenkomst moest indienen binnen de termijn waarover zij beschikte om zelf een annulatieberoep in te dienen, een voorwaarde aan de wet wordt toegevoegd, nu "artikel 21bis, lid 5 RvS-wet" als voorwaarde voor de ontvankelijkheid van de tussenkomst enkel oplegt dat deze de procedure niet mag vertragen. Voorts wijst zij er op dat uit de tekst van de wet nergens blijkt dat een uitspraak krachtens voornoemde bepaling slechts een voorlopig karakter zou hebben; integendeel blijkt dat dergelijke uitspraak

"onverwijld" moet gebeuren. Zij merkt nog op dat zij haar tussenkomst niet heeft gebruikt om de procedure te vertragen of om een termijn te omzeilen en dat haar tussenkomst niet van aard is dat afbreuk wordt gedaan aan de rechten van verdediging, in het bijzonder nu zij geen nieuwe middelen aanvoert.

Beoordeling

8. De tweede tussenkomende partij is niet tussengekomen ter verdediging van de bestreden vergunning, maar om de twee beroepen tot nietigverklaring te ondersteunen. Dergelijke tussenkomst moet gebeuren binnen de termijn waarover men beschikt om zelf een beroep tot nietigverklaring in te dienen, zodat de vraag niet is wanneer de tweede tussenkomende partij kennis had van de ingediende beroepen, doch wanneer zij kennis heeft genomen van de bestreden beslissing. De bestreden beslissing werd met een brief, verzonden op 2 of 4 april 2012, betekend aan het college van burgemeester en schepenen, tegelijk met de betekening met het oog op de bekendmaking aan de burgemeester. De bekendmaking door aanplakking geschiedde van 12 april tot 11 mei 2012. De tweede tussenkomende partij heeft pas op 10 oktober 2012 gevraagd in de debatten te mogen tussenkomen, en dat is ruim na het verstrijken van de termijn om een annulatieberoep in te dienen nadat deze partij in kennis was gesteld van de bestreden beslissing. Of daarmee de procedure is vertraagd, doet niet ter zake.

De beschikking waarbij een tussenkomende partij in de debatten wordt toegelaten, heeft slechts een voorlopig karakter. Het is het eindarrest dat definitief over de tussenkomst beslist.

De tussenkomst in beide beroepen van de tweede tussenkomende partij is onontvankelijk wegens laattijdigheid.

VI. Ontvankelijkheid van de beroepen

A. De zaak sub I (A. 205.079/VII-38.536)

9. De verzoekende partij in de zaak sub I zet uiteen dat volgens haar statuten haar maatschappelijk doel erin bestaat de leefomgeving op het grondgebied van de deelgemeente Louise-Marie te beschermen, zodat zij blijk geeft van het rechtens vereiste belang bij haar annulatieberoep.

10. De verwerende partij werpt op dat geen band van evenredigheid bestaat tussen het actieterrein van de verzoekende partij en de draagwijdte van het bestreden besluit, aangezien het maatschappelijk doel van de verzoekende partij er onder meer in bestaat "zich te verzetten tegen alles wat de leefbaarheid van Louise-Marie negatief kan beïnvloeden", hetgeen zou betekenen dat de verzoekende partij onder de ruime noemer "leefbaarheid" om het even welke actie kan ondernemen op het vlak van ruimtelijke ordening, stedenbouw, milieu, huisvesting, sociaal beleid en veiligheid en dat geen sprake is van specifieke, welomschreven natuurwaarden die zij beoogt te beschermen.

Daarnaast merkt de verwerende partij op dat het bestreden besluit geen betrekking heeft op het ganse werkingsgebied van de verzoekende partij, doch slechts op een welbepaald deel van de deelgemeente Louise-Marie, met name de Schorissesteenweg te Ronse.

Ook is de verwerende partij van oordeel dat in het verzoekschrift niet wordt verduidelijkt in welke mate de "leefbaarheid" van de deelgemeente Louise-Marie in het gedrang zou komen als gevolg van het bestreden besluit, in het bijzonder nu het voorwerp van dat besluit de opslag van niet-gevaarlijk afval betreft.

Ten slotte werpt de verwerende partij op dat de verzoekende partij niet heeft voldaan aan de verplichting uit artikel 26novies, § 1, tweede lid, 5°,

van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen (hierna : VZW-wet) om haar jaarrekening voor het boekjaar 2011 neer te leggen op de griffie van de rechtbank van koophandel, zodat haar vordering wordt opgeschort overeenkomstig artikel 26 van die wet.

11. De eerste tussenkomende partij werpt op dat het maatschappelijk doel van de verzoekende partij, voorheen de VZW Louise-Marie Tegen Asbest genaamd, tot voor kort erin bestond "actie te voeren tegen de geplande inrichting van een asbeststort in Louise-Marie", maar dat zij op 14 mei 2012, zijnde achttien dagen voor het indienen van haar verzoekschrift, plots een statuten- en naamswijziging heeft doorgevoerd met als doel "zich in te zetten voor een leefbaar Louise-Marie". Volgens de eerste tussenkomende partij was het maatschappelijk doel van de verzoekende partij echter reeds verwezenlijkt, aangezien van de plannen om een asbeststort op het terrein te vestigen reeds was afgestapt in de huidige vergunningsaanvraag, is er geen sprake van een ideologische visie in hoofde van de verzoekende partij met het oog op "de leefbaarheid" van Louise-Marie, maar veeleer van een campagne gericht tegen elke mogelijke verdere activiteit van de eerste tussenkomende partij op de betrokken site ongeacht of deze schadelijk is voor het leefmilieu, wordt de realisatie van de nabestemming natuur door dergelijk handelen van de verzoekende partij alleen maar uitgesteld, ontbeert een VZW elk persoonlijk belang wanneer zij is opgericht of omgevormd met als enig doel het instellen van een welbepaalde procedure en vereist de Raad van State dat een vereniging kan aantonen dat zij verschillende activiteiten organiseert ter realisatie van haar maatschappelijk doel.

Voorts merkt ook de eerste tussenkomende partij op dat geen band van evenredigheid bestaat tussen het in de huidige statuten van de verzoekende partij te uitgebreid en algemeen omschreven materieel actieterrein en de beperkte draagwijdte van het bestreden besluit. Daarnaast stelt zij evenzeer dat in het verzoekschrift niet wordt verduidelijkt op welke wijze de "leefbaarheid van Louise-Marie" in het gedrang zou komen door het bestreden besluit.

12. De verzoekende partij repliceert dat haar maatschappelijk doel betrekking heeft op de locatie waar het bestreden besluit zal worden uitgevoerd, met name het grondgebied van de deelgemeente Louise-Marie, dat de exploitatie van een stortplaats met bijhorende opslagplaats voor uitgegraven bodem en bagger- en ruimingsspecie de leefbaarheid van Louise-Marie raakt en dat bijgevolg haar maatschappelijk doel "van bijzondere aard (is), specifiek gekoppeld aan het grondgebied van Louise-Marie en derhalve te onderscheiden van het algemeen belang".

Beoordeling

13. Het begrip "leefbaarheid", zoals vermeld in de statuten van de verzoekende partij in de zaak sub I dient te worden begrepen in de gebruikelijke betekenis van de aanwezigheid van een kwaliteitsvolle leefomgeving voor de mens. Alzo vermogen noch de verwerende partij, noch de eerste tussenkomende partij aan het voornoemd begrip een ruimere betekenis te geven teneinde het belang van de verzoekende partij in dezen te ontzeggen. Voorts werd de verzoekende partij in 2007 opgericht naar aanleiding van een welbepaald concreet project van de eerste tussenkomende partij, die naderhand dat project niet langer wenste te realiseren. Naar aanleiding van een nieuw project dat in de plaats kwam, heeft de verzoekende partij haar naam en haar maatschappelijk doel gewijzigd, waardoor niet langer verwezen wordt naar een specifiek project, maar algemeen naar de bescherming van de leefbaarheid in de deelgemeente. Louter het gegeven dat het nieuwe project, en dan in het bijzonder de thans bestreden milieuvergunning, blijkbaar de aanleiding zijn geweest voor de wijziging van de naam en het maatschappelijk doel, laat niet toe te besluiten dat de vereniging enkel bestaat om de eerste tussenkomende partij te dwarsbomen, welke activiteit deze ter plaatse ook zou willen ondernemen. Er is dan ook geen reden om aan te nemen dat gebeurlijke vergunningen voor vergelijkbare andere projecten in de omgeving de verzoekende partij onverschillig zouden laten.

De vergunde inrichting is een als hinderlijk ingedeelde inrichting klasse 1, van niet geringe omvang, waarvan de exploitatie zeker niet onopgemerkt kan blijven, en die door haar aard ook na het beëindigen van de exploitatie een blijvende impact zou kunnen hebben op de leefomgeving. Zulks volstaat voor een vereniging die zich precies de bescherming van die leefomgeving tot doel heeft gesteld om het vereiste belang te hebben bij het indienen van een annulatieberoep.

14. Artikel 26 van de VZW-wet luidt als volgt :

"Elke vordering ingesteld door een vereniging die de formaliteiten omschreven in de artikelen 10, 23 en 26novies, §1, tweede lid, 5°, niet in acht heeft genomen, wordt opgeschort. De rechter bepaalt een termijn waarbinnen de vereniging moet voldoen aan deze verplichtingen. Indien de vereniging niet binnen die termijn aan haar verplichtingen voldoet, is de vordering niet ontvankelijk".

Artikel 26novies, § 1, van diezelfde wet bepaalt als volgt :

"§1. Op de griffie van de rechtbank van koophandel wordt een dossier gehouden voor iedere Belgische vereniging zonder winstoogmerk, in dit hoofdstuk 'vereniging' genoemd, die haar zetel heeft in het arrondissement.

Dit dossier bevat:

(...)

5° de jaarrekening van de vereniging, opgemaakt overeenkomstig artikel 17;

(...)"

Uit een stuk gevoegd bij de memorie van wederantwoord blijkt dat de "Balans per 31 december 2011" van de verzoekende partij op 22 oktober 2012 is neergelegd ter griffie van de rechtbank van koophandel te Oudenaarde.

De behandeling van het beroep wordt dan ook niet opgeschort.

15. De excepties in de zaak sub I worden verworpen.

16. De verwerende partij stelt een discrepantie vast tussen het territoriaal statutair werkingsgebied van de verzoekende partij in de zaak sub II, dat bestaat uit 855 km², 317.151 inwoners telt en 21 gemeenten omvat en de draagwijdte van het bestreden besluit dat in dezen louter betrekking heeft op de "Schorissesteenweg te Ronse".

Daarnaast zet zij uiteen dat de verzoekende partij op grond van haar statutair (materieel) werkingsgebied om het even welke actie kan ondernemen op het vlak van ruimtelijke ordening, stedenbouw en milieu, dat hierin geen sprake is van specifieke, welomschreven natuurwaarden die zij beoogt te beschermen, dat uit het verzoekschrift niet blijkt dat het te dezen niet om een "actio popularis" zou gaan en dat het maatschappelijk doel van de verzoekende partij zoals dit blijkt uit haar statuten te algemeen en uitgebreid is geformuleerd om in rechte te kunnen treden voor de Raad van State.

Vervolgens gaat de verwerende partij in op een aantal beweringen in het verzoekschrift, waaraan de verzoekende partij haar belang bij het voorliggende beroep meent te kunnen ontlelen. Zij stelt hierbij dat door de uitvoering van het bestreden besluit geen schade zal worden berokkend aan biologisch waardevolle biotopen, aangezien de eerste tussenkomende partij over de vereiste stedenbouwkundige vergunningen "na advies van het INBO" beschikt en luidens de ontheffingsnota het onaangetast laten van de huidige zandgroeve en storthopen niet aan de orde is, doch het opvullen van de groeve en een landschappelijk herstel vanuit ecologisch oogpunt wenselijk is. Ook is de verwerende partij van oordeel dat door de uitvoering van het bestreden besluit de nabestemming "bosgebied" niet in het gedrang komt, aangezien in dat besluit geen sprake is van een verbod om hoogstammige bomen aan te planten, doch enkel van een verbod om diepwortelende bomen aan te planten en bovendien in de ontheffingsnota melding wordt gemaakt van de mogelijke aanleg op de locatie van een vlakwortelend alluviaal elsen-essenbos. Voorts betoogt zij dat het aan de

oppervlakte komen van stortafval als gevolg van het graven in de stortvakken door konijnen en vossen louter hypothetisch is, dat de ontheffingsnota geen melding maakt van de aanwezigheid van vossen en dat de stortvakken afgedekt worden met onder meer klei.

Ten slotte werpt de verwerende partij op dat na contact met de griffie van de rechtbank van koophandel te Oudenaarde is gebleken dat de verzoekende partij de verplichte neerlegging ter griffie van haar jaarrekening tot en met het boekjaar 2005 niet heeft nageleefd en dat de eerste neergelegde jaarrekening het boekjaar 2006 betreft. Zij wijst erop dat uit de statuten van de verzoekende partij, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 december 2004, nochtans blijkt dat zij "de werking voort(zet) van de vereniging zonder winstoogmerk waarvan de statuten werden bekendgemaakt op 03/12/1981 (en) gewijzigd op 21/03/1999". De verwerende partij meent dan ook dat de vordering op grond van artikel 26 van de VZW-wet moet worden opgeschort totdat de verzoekende partij heeft voldaan aan de vereisten van die bepaling.

17. Ook de eerste tussenkomende partij werpt vooreerst de onontvankelijkheid van het beroep op, om reden van het te ruim omschreven materieel en territoriaal werkingsgebied in de statuten van de verzoekende partij.

Vervolgens gaat ook zij in op bepaalde elementen uit het verzoekschrift, waaruit de verzoekende partij haar belang meent te putten. Zo stelt zij dat het bestreden besluit geenszins vermeldt dat een bepaalde zone niet mag worden bebost, doch enkel oplegt dat boven de categorie 2-stortplaats geen diepwortelende bomen mogen worden aangeplant. Ook merkt de eerste tussenkomende partij op dat de uiteenzetting in het verzoekschrift tegenstrijdigheden bevat, daar de verzoekende partij haar belang put, enerzijds, uit de niet-realiserings van de nabestemming bosgebied en, anderzijds, uit het verlies van de huidige waardevolle moerasvegetatie ten gevolge van de realisatie van de nabestemming bosgebied. Zij is ook van mening dat het bestreden besluit precies in overeenstemming is met de visie van de verzoekende partij, nu dat besluit de

realisatie van de duurzame nabestemming bosgebied vooropstelt, zodat door een vernietigingsarrest die nabestemming zou worden gehypothekeerd, minstens uitgesteld.

18. De verzoekende partij repliceert dat de Raad van State reeds meermaals door haar ingestelde annulatieberoepen ontvankelijk heeft bevonden. Zij stelt niet exclusief voor bepaalde natuurwaarden op te komen, maar dat meer zeldzame natuurwaarden uiteraard een grotere aandacht verdienen. Wat de geplande stortplaats betreft, zet zij uiteen dat na verloop van tijd de folie kan scheuren en de kleimatten kunnen verschuiven, waardoor bezoedeld grondwater de helling in noordelijke richting kan aflopen tot meerdere kilometers ver. Op die wijze zou, behalve risico's voor het drinkwater, ook een risico bestaan voor verdroging en bezoedeling van de unieke bronbossen die in de omgeving voorkomen en beschermd worden door het statuut van VEN- en habitatrichtlijngebied. Zij meent dat het vrijwaren van een bijzonder kwetsbaar natuur- en bosgebied, gelegen in de onmiddellijke omgeving van de betrokken percelen, van potentieel schadelijke invloeden, tot haar maatschappelijk doel behoort.

Voorts wijst zij erop dat de deputatie niet van oordeel was dat de nabestemming bosgebied gerealiseerd kan worden en zet zij uiteen dat onder de huidige voorwaarden geen landschappelijk herstel verwezenlijkt kan worden, doch hoogstens een site die er "een beetje uitzielt als een soort bos". Nochtans, zo stelt zij, is het perfect mogelijk de nabestemming bos te realiseren, zowel zonder opvulling van de groeve, in welk geval de moerasbosvegetatie zich spontaan verder zal ontwikkelen, als met opvulling van de groeve, indien de afdek voldoende dik is om de nodige bodemdynamiek toe te laten en bij de bodemsamenstelling rekening wordt gehouden met het voorheen aanwezige bodemprofiel. Ook merkt zij op dat geen vaste definitie of lijst bestaat van "vlakwortelende" bomen, dat een alluviaal elzen-essenbos diepwortelende zomereiken bevat, dat zich op de voorziene dunne afdeklaag, die er na de opvulling van de site zal uitzien als een "gladde bol", nooit een volwaardig en glooiend bos

kan ontwikkelen en dat de in de omgeving aanwezige diersoorten het terrein later zullen koloniseren, met de nodige problemen tot gevolg.

Wat de vermeende schending van artikel 26 van de VZW-wet betreft, zet de verzoekende partij uiteen dat ingevolge het koninklijk besluit van 8 december 2004 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 2 april 2003 tot vaststelling van de termijnen voor de inwerkingtreding van de bepalingen van de VZW-wet, de VZW's sinds het boekjaar 2006 hun jaarrekening dienen neer te leggen en enkel de VZW's die zijn opgericht vanaf 1 januari 2004 vanaf hun opstart de jaarrekeningen dienen bij te houden en bekend te maken. De verzoekende partij wijst erop dat zij voorheen de "Stichting Omer Wattez" heette, maar is opgericht als VZW en reeds sinds 1981 bestaat, zodat zij slechts sinds boekjaar 2006 haar jaarrekeningen moet neerleggen, hetgeen ieder jaar tijdig is gebeurd.

Beoordeling

19. De bestreden vergunning heeft betrekking op een inrichting die is omgeven door habitatrichtlijngebied en VEN-gebied, op een terrein waar, de ontginning beëindigd zijnde, de door het gewestplan opgelegde nabestemming bosgebied dient te worden gerealiseerd. Zij heeft een weerslag op het realiseren van die nabestemming, onder meer doordat de aard van de materialen waarmee de voormalige groeve wordt opgevuld, bepalend is voor de eindafwerking, en daardoor voor de wijze waarop de nabestemming kan worden gerealiseerd. De door de verzoekende partij in de zaak sub II aangevoerde middelen handelen in belangrijke mate daarover. In de mate dat de excepties vooruitlopen op die middelen, hangen zij samen met de grond van de zaak.

20. Voorts bepaalt artikel 17, § 1, van de VZW-wet wat volgt :

"Ieder jaar en ten laatste binnen zes maanden na afsluitingsdatum van het boekjaar, legt de raad van bestuur de jaarrekening van het voorbije boekjaar, opgemaakt overeenkomstig dit artikel, alsook de begroting van het volgende boekjaar, ter goedkeuring voor aan de algemene vergadering".

Artikel 6 van het koninklijk besluit van 2 april 2003 tot vaststelling van de termijnen voor de inwerkingtreding van de bepalingen van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, zoals gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen en bij de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen, luidde voorheen als volgt :

"De verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de internationale verenigingen zonder winstoogmerk die voor 1 januari 2004 rechtspersoonlijkheid hebben verworven, beschikken vanaf 1 januari 2004 over een termijn van een jaar om de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen 17, 37 en 53 na te leven van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, zoals gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen".

Als gevolg van de wijziging van artikel 6 van voornoemd koninklijk besluit van 2 april 2003 door artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 december 2004 luidt het genoemd artikel 6 als volgt :

"De verenigingen zonder winstoogmerk (...) die voor 1 januari 2004 rechtspersoonlijkheid hebben verworven, beschikken vanaf het boekjaar dat op 1 januari 2004 of na deze datum aanvangt over een termijn van twee jaar om de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen 17, 37 en 53 na te leven (...)".

Volgens haar statuten begint het boekjaar van de verzoekende partij op 1 januari. De boekhoudkundige verplichtingen van artikel 17 van de VZW-wet dienden dus door haar nageleefd te worden met ingang van het boekjaar 2006.

De behandeling van het beroep wordt bijgevolg niet opgeschort.

21. De excepties in de zaak sub II worden verworpen.

VII. Onderzoek van het eerste middel in de zaak sub I en het vierde middel in de zaak sub II

Standpunt van de partijen

22. De verzoekende partij in de zaak sub I voert in een eerste middel de schending aan van de formele motiveringsplicht "iuncto" artikel 36, §§ 6 en 7, van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen (hierna : afvalstoffendecreet), het Uitvoeringsplan Milieuverantwoord Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen (hierna : UMBHA) en artikel 52, 2°, c), van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I), alsook van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Zij zet uiteen dat in het bestreden besluit, wat de aanvaardbaarheid van de aangevraagde exploitatie betreft, de motivering zich beperkt tot een letterlijke overname van de door de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie geformuleerde overwegingen, waardoor de door OVAM aangevoerde bezwaren omtrent de milieuvergunningsaanvraag niet werden betrokken bij de besluitvorming, minstens blijkt niet uit de motivering van het bestreden besluit dat met het ongunstig advies van OVAM rekening werd gehouden, dan wel op basis van welke argumentatie de door OVAM geformuleerde bezwaren niet werden weerhouden. Dit klemmt volgens de verzoekende partij des te meer, omdat OVAM in artikel 52, 2°, c), van Vlarem I expliciet wordt aangewezen als adviesverlenende instantie inzake milieuvergunningsaanvragen ten behoeve van de Vlaamse regering, de kritiek van OVAM gestoeld is op het UMBHA, dat in toepassing van artikel 36, § 7, van het afvalstoffendecreet een bindend karakter heeft ten aanzien van alle administratieve

overheden en instellingen van openbaar nut binnen het Vlaamse Gewest, geen sprake is van enige beslissing van de Vlaamse regering tot afwijking van dit bindend karakter en de eerste tussenkomende partij in eerste aanleg de facto erkend heeft dat geen actuele noodzaak aan bijkomende stortcapaciteit bestaat.

23. De verzoekende partij in de zaak sub II voert in een vierde middel de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van het integratie-, het voorzorgs-, het zorgvuldigheids-, het legaliteits- en het motiveringsbeginsel en van het "beginsel van de behoorlijke afweging".

Zij zet uiteen dat blijkens de OVAM-brochure "Tarieven en capaciteiten voor storten en verbranden - actualisatie tot 2010" er sprake is van een reststortcapaciteit voor categorie 2-stortplaatsen voor niet-gevaarlijke bedrijfsmatige afvalstoffen, waardoor geen nood is aan de bijkomende capaciteit die door de eerste tussenkomende partij wordt gevraagd. Ook wijst de verzoekende partij erop dat OVAM in haar advies aan de minister aangeeft dat er een dalende afvalstoffenaanvoer is ingevolge het afvalbeleid en de opgelegde stortverboden en dat daarenboven het vergunnen van dergelijke stortplaats een negatieve impact heeft in functie van een efficiënte benutting en afwerking van de bestaande vergunde categorie 2-stortplaatsen in Vlaanderen. Volgens de verzoekende partij wordt in het bestreden besluit geen rekening gehouden met het advies van OVAM en onvoldoende gemotiveerd wat het maatschappelijk belang is van het vergunnen van een categorie 2-stortplaats op deze locatie.

24. De verwerende partij antwoordt dat aan de formele motiveringsplicht is voldaan, nu "minstens impliciet" uit het bestreden besluit kan worden afgeleid dat de argumentatie van de aanvrager werd gevolgd en niet het advies van OVAM, waarbij ze benadrukt dat OVAM alleen stond. Voorts stelt de verwerende partij dat het UMBHA "geen dwingende wettelijke bepaling" is en het volgens vaste rechtspraak van de Raad van State zelfs niet als rechtsbasis kan dienen om de gevraagde milieuvergunning te weigeren. De verwerende partij

betwist bovendien de relevantie van het UMBHA, aangezien dit betrekking heeft op huishoudelijke afvalstoffen, terwijl te dezen de stortplaats zal worden gevuld met niet-reinigbare gronden afkomstig van bodemsaneringsoperaties, niet-reinigbare residu's afkomstig van grondreinigingscentra en ontwaterde bagger- en ruimingsspecie. In de zaak sub I stelt de verwerende partij nog dat gelet op haar verweer, het middel niet tot nietigverklaring kan leiden, waardoor de verzoekende partij er geen belang bij heeft.

25. De eerste tussenkomende partij voert aan dat in het bestreden besluit wel degelijk rekening wordt gehouden met het ongunstig advies van OVAM en de door OVAM gehanteerde argumentatie uitdrukkelijk wordt weerlegd. Zij zet uiteen dat de formele motiveringsplicht niet vereist dat het bestreden besluit de redenen doet kennen waarom sommige adviezen worden gevolgd en andere niet, dat het in het licht van de formele motiveringsplicht evenwel volstaat dat de beslissing de feitelijke en juridische gronden vermeldt waarop ze steunt, dat dit het geval is in het bestreden besluit, dat de formele motiveringsplicht niet zo ver reikt dat ten aanzien van elk advies afzonderlijk moet worden aangegeven waarom het niet wordt bijgetreden, dat aan de formele motiveringsplicht echter is voldaan indien impliciet kan worden afgeleid waarom een advies niet wordt gevolgd, dat alle andere relevante adviesinstanties het standpunt van OVAM niet hebben bijgetreden, zodat het advies van OVAM een minderheidsstandpunt betreft en dat in het bijzonder met betrekking tot dergelijk minderheidsstandpunt niet afzonderlijk moet worden aangegeven waarom het niet wordt bijgetreden, hetgeen in het bestreden besluit desondanks het geval is.

Voorts betoogt zij dat de eigenlijke reden voor het ongunstig advies van OVAM de bescherming van de reeds bestaande stortplaatsen is en dat dit advies aldus louter is gebaseerd op economische motieven en niet op de stedenbouwkundige of milieuhygiënische aspecten van de vergunningsaanvraag. De rendabiliteit en economische leefbaarheid van de betrokken inrichting, en van andere stortplaatsen in het bijzonder, valt volgens de eerste tussenkomende partij buiten het beoordelingskader van de overheid die uitspraak moet doen over een

milieuvergunningsaanvraag, zodat in het bestreden besluit niet moest worden ingegaan op deze aspecten.

Vervolgens merkt zij op dat blijkens de rechtspraak van de Raad van State een sectoraal uitvoeringsplan niet kan worden aangewend als weigeringsmotief voor een vergunningsaanvraag en dat het UMBHA te dezen irrelevant is, nu het betrekking heeft op huishoudelijk afval én gericht is op gemeenten, in tegenstelling tot het bestreden besluit.

Ten slotte stelt zij dat de verzoekende partij in de zaak sub I, zoals ze zelf impliciet aangeeft, met dit middel in feite de belangen van andere categorie 2-stortplaatsen verdedigt, of hoogstens de belangen van OVAM, maar geen eigen belang.

26. De verzoekende partij in de zaak sub I repliceert dat het advies van OVAM op twee overwegingen steunt, met name dat bij het beoordelen van een milieuvergunningsaanvraag de bindende bepalingen van de uitvoeringsplannen in acht moeten worden genomen, te dezen van het UMBHA, zoals geldig tot 2020 voor de eindverwerking en dat het verlenen van milieuvergunningen met betrekking tot nieuwe categorie 2-stortplaatsen dient te worden ingepast in het algemeen afvalstoffenbeleid en bijgevolg verenigbaar dient te zijn met de wens, vanuit milieuhygiënisch oogpunt, van een efficiënte benutting en afwerking van de bestaande categorie 2-stortplaatsen in Vlaanderen. Zij stelt dat met betrekking tot geen van beide milieutechnische argumenten door de verwerende partij en de eerste tussenkomende partij een inhoudelijke repliek wordt geformuleerd en dat de verwerende partij erkent dat het bestreden besluit evenmin een formele repliek bevat. Dat het UMBHA geen reglementair karakter zou hebben, is volgens de verzoekende partij te dezen irrelevant, aangezien OVAM in haar advies enkel aangeeft dat bij het beoordelen van milieuvergunningsaanvragen de bindende bepalingen van de uitvoeringsplannen als beoordelingselement mee in acht moeten worden genomen en dat op basis hiervan rekening moet worden gehouden met de reeds voorhanden zijnde capaciteit aan categorie 2-stortplaatsen in Vlaanderen en

prioriteit moet worden gegeven aan de efficiënte benutting en afwerking van deze bestaande categorie 2-stortplaatsen. In die zin is het volgens de verzoekende partij dan ook feitelijk onjuist dat het advies van OVAM zou zijn gesteund op louter economische motieven en niet op stedenbouwkundige en milieuhygiënische aspecten van de milieuvergunningsaanvraag. Integendeel meent zij dat de stedenbouwkundige en milieuhygiënische argumentatie waarop het advies van OVAM is gesteund, door de verwerende partij wordt weerlegd door op basis van een eigen interpretatie aan deze overwegingen een vermeende louter economische draagwijdte toe te kennen.

27. De verzoekende partij in de zaak sub II betwist dat een exploitatie die een jaar eerder werd vergund door de deputatie in een andere provincie vergelijkbaar zou zijn met de exploitatie die werd vergund bij het bestreden besluit en wijst onder meer op het tijdsverloop, doch ook op het gebrek aan concrete gegevens ter zake in het bestreden besluit.

Voorts zet zij uiteen dat in een dossier dat het bergen van afvalstoffen betreft het advies van OVAM het grootste gewicht zou moeten hebben, dat elke adviesinstantie zijn eigen bevoegdheid en specialiteit heeft, dat in de voorziene vergunningsprocedure een meerderheidsstandpunt geen reden vormt om een vergunning al dan niet te verlenen, dat de wetgever verscheidene adviezen nodig acht om alle inhoudelijke aspecten aan bod te laten komen die relevant zijn voor een specifieke inrichting en dat te dezen meerdere adviesverleners die het eens waren met het uiteindelijke advies van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie opmerkingen hebben gemaakt en voorwaarden gesuggereerd.

Vervolgens voert zij aan dat alhoewel het niet verordenend is, het UMBHA een weerspiegeling is van het beleid van OVAM zoals goedgekeurd door de verwerende partij, dat OVAM enkel de strategie vermeldt die wordt gevolgd in het UMBHA, dat die strategie evenzeer van toepassing is voor de verwerking van andere afvalstoffen dan huishoudelijke en dat volgens OVAM vanuit afvalloogpunt

geen extra categorie 2-capaciteit wenselijk is, aangezien er op heden voldoende capaciteit is op de bestaande categorie 2-stortplaatsen en het vergunnen van een nieuwe categorie 2-stortplaats een negatieve impact zou hebben in functie van een efficiënte benutting en afwerking van de bestaande vergunde categorie 2-stortplaatsen in Vlaanderen.

Ten slotte betwist de verzoekende partij dat het advies van OVAM op economische motieven zou steunen, aangezien het de optimale benutting van de bestaande vergunde capaciteit beoogt. Dit is volgens de verzoekende partij onder meer van belang om de hinder door de verscheidene stortplaatsen in de tijd te beperken en om de realisatie van de nabestemming op de betrokken locaties te bespoedigen.

28. In haar laatste memorie benadrukt de verwerende partij dat het gedeeltelijke ongunstig advies van OVAM wel degelijk is weerlegd door de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie. Daarnaast stelt zij dat uit de bestreden beslissing "duidelijk (blijkt) dat de vergunning geweigerd werd voor de categorie 2-stortplaats", zodat "niet (valt) in te zien hoe verwerende partij het advies van OVAM en het UMBHA naast zich neer (heeft) gelegd".

29. De eerste tussenkomende partij laat in haar laatste memorie nog gelden dat in het arrest van de Raad van State nr. 171.699 van 31 mei 2007, weliswaar wordt gesteld dat de beleidsopties uit het UMBHA kunnen worden gehanteerd bij de beoordeling van milieuvergunningsaanvragen, doch evenzeer dat die beleidsprincipes geen dwingende wettelijke bepalingen zijn. Volgens haar dienen die beleidsopties dan ook te worden toegepast binnen het wettelijk beoordelingskader, vormt een economisch gegeven zoals "capaciteit" geen wettelijk beoordelingscriterium en kan dergelijk gegeven "door middel van een beleidsplan geen zins het beoordelingskader verzwaren".

Beoordeling

30. De Raad van State kan slechts vaststellen dat in de bestreden beslissing alleen wordt verwezen naar het "deels gunstige, deels ongunstige advies van 29 juli 2011 van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij". Een evaluatie of beoordeling van het door OVAM aangevoerde bezwaar of van de argumentatie van de eerste tussenkomende partij ontbreekt in de bestreden beslissing, zodat noch de argumentatie van OVAM, noch die van de beroepsindiener, in strijd met artikel 52, 3°, van Vlarem I aan bod komen. Uit de bestreden beslissing valt bijgevolg niet op te maken welke de beweegredenen zijn van de verwerende partij om de stortplaats categorie 2 alsnog te gunnen, terwijl dit advies op duidelijke wijze heeft gewezen op een reeds voldoende capaciteit van dergelijke stortplaatsen in Vlaanderen. Beweegredenen hiervan worden weliswaar aangebracht in de memorie van antwoord van de verwerende partij, doch zulks vermag niet een gebrekkige motivering in de bestreden beslissing te herstellen.

De verwijzing in de bestreden beslissing naar het advies van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie kan dergelijk gebrek evenmin ondervangen.

De bestreden beslissing is aldus behept met een motiveringsgebrek.

Het eerste middel in de zaak sub I en het vierde middel in de zaak sub II, zijn gegrond.

BESLISSING

1. De zaken A. 205.079/VII-38.536 en A. 205.182/VII-38.554 worden gevoegd.

2. De tussenkomst van de stad Ronse in de gevoegde zaken is onontvankelijk.

3. De Raad van State vernietigt het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 29 maart 2012 houdende uitspraak over het beroep ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 28 april 2011, waarbij aan de NV OB&D een milieuvergunning deels wordt verleend voor het verder exploiteren en veranderen van een stortplaats en een opslagplaats voor uitgegraven bodem en bagger- en ruimingsspecie, gelegen aan de Schorissesteenweg te Ronse.

4. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

5. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de beroepen tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

De tussenkomende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomsten, begroot op 500 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van tien oktober tweeduizend dertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin